

Algemeen jaarverslag FASO 2022

Voorwoord

Beste vrienden en mede eigenaren van de FASO

Voor jullie ligt het algemeen jaarverslag van de FASO over het jaar 2022.

Het jaar 2022 ligt achter ons als ik voor de laatste keer een voorwoord schrijf voor de stukken van de ALV in april 2023. Mijn termijn zit er meer dan op. Ik dank jullie voor het in mij gestelde vertrouwen gedurende de afgelopen 10 jaren.

Ook 2022 was een moeilijk jaar voor ons allen : corona was nog niet geheel verslagen. Dat trok nog steeds een zware wissel op alle orkesten en hun leden. Samen musiceren moest weer op gang komen. Orkestleden waren soms afgehaakt; de samenhang in het orkest was soms verdwenen. Nieuwe bestuursleden vinden blijkt lastig en ook de aanwas van nieuwe orkestleden verloopt hier en daar moeizaam.

Deze signalen hebben ons natuurlijk ook bereikt als bestuur van jullie en onze vereniging want de FASO is van jullie en wij als bestuur zijn de vertegenwoordiging van jullie allen.

Op onze vorige ALV, die online moest worden georganiseerd, hadden we daarom besloten om stappen te zetten naar een andere toekomst voor de FASO en de amateur orkesten. Daar hebben we als bestuur in 2022 vaart achter gezet : resulterend in het plannen van een inspirerend symposium op 11 februari 2023. Hopelijk levert het genoeg ideeën op om in 2023 mee aan de slag te gaan.

Ook de digitalisering heeft al enige jaren onze aandacht. Waar het de bibliotheek betreft is het een complexe materie. De kosten van digitaliseren zijn hoog en de baten nog schimmig. In 2023 willen we hier knopen over doorhakken.

De FASO is een financieel gezonde club. Dat hebben wij allen wel bereikt in de afgelopen jaren en we kunnen ook een stootje hebben. Ik hoop dat er een nieuw daadkrachtig bestuur komt dat in het verlengde van het symposium de koers uitzet. Maar uw aller betrokkenheid daarbij is van essentieel belang, zowel voor de FASO als voor alle leden-orkesten.

Het ga jullie allen goed !

Jan Sier
voorzitter FASO

1. Inleiding

De FASO is een vereniging van rechtspersonen die orkesten vertegenwoordigen. Het doel van de FASO is dat amateurorkesten zo veel mogelijk samenwerken opdat zij optimaal gebruik maken van elkaars kennis en kunde en samen één grote muziekbibliotheek beheren waarvan zij gebruik kunnen maken.

De FASO is door de belastingdienst erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

2. Organisatie

Bestuur

Jan Sier (voorzitter)

Nelleke Geusebroek (secretaris) tot oktober 2023, waarna vacature

Frank Peelen (penningmeester) tot april 2022

Eddy Tulp (penningmeester) vanaf april 2022

Piet van den Heuvel (portefeuille bibliotheek)

Algemeen bestuurder (vacant)

Ereleden

de heer M.J. Bastiaans (oud-webmaster)

de heer P. van Nes (oud-penningmeester)

de heer G. Kotting (oud-vicevoorzitter EOFed en oud-bestuurslid)

mevrouw W. van der Heide (oud-vicevoorzitter)

Ondersteuning bestuur

Tonnie Mols (tweede secretaris)

Ledenadministratie

Ien van Gerwen

Redactie nieuwsbrief

Geert Vinke (eindredacteur)

Wil Senden ((hoofdredacteur)

Ninon Vis (redactielid)

Pieter de Oude

Kascommissie

Ien van Gerwen

Nol Verhagen

FASO vertegenwoordiger bij EOFed

Nelleke Geusebroek (vice-voorzitter)

ICT

Co van Winsum (webmaster)

Ondersteuning FASO bibliothecaris en adviseur programmering

Pieter de Oude

Het bestuur vergaderde in 2022 zes keer. Daarnaast heeft het bestuur over de toekomst van onze federatie nagedacht met verschillende partijen buiten de FASO.

3. Ledenbestand

De ledenadministratie is evenals vorige jaren in handen van Ien van Gerwen, te bereiken via het email-adres leden@faso.eu. Aanmeldingen en uitschrijvingen gebeuren in nauwe samenwerking met secretaris en penningmeester. Bij beëindiging van het lidmaatschap wordt de gestorte borgsom terugbetaald, nadat is nagegaan of alle muziek ingeleverd is en alle openstaande rekeningen voldaan zijn

Het aantal leden van de FASO bedroeg per 1 januari 2022 : 210. 6 leden hebben in de loop van het jaar hun lidmaatschap opgezegd. 4 daarvan waren te wijten aan het opheffen van het orkest. Die opheffingen waren te wijten aan een gebrek aan bestuursleden, dan wel tekort aan specifieke instrumentgroepen (met name violen). Dit is een toenemend probleem dat door de FASO aan de orde zal worden gesteld in een symposium op 11 februari 2023.

In 2022 hebben zich ook 5 nieuwe leden aangemeld (en vervolgens begin 2023 nog 2, maar dat terzijde)

Al met al telde de FASO per 1 januari 2023 209 leden, waarvan 8 projectleden en 5 basisleden en 3 zusterorganisaties (uit Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland)

4. Muziekbibliotheek

In 2022 zijn 6 nieuwe werken aangekocht, waarvan 4 ter vervanging van versleten sets en 1 betrof uitbreiding van het aantal sets. Najaar 2022 werden twee werken in digitale vorm verkregen; deze worden in 2023 toegevoegd aan de catalogus.

In juni zijn 8 titels toegevoegd uit een schenking aan de FASO .

In 2022 waren er 312 uitleningen; dit is een stijging van ruim 83 % ten opzichte van 2021 (toen de coronapandemie nog volop heerste), maar nog altijd minder dan de ruim 400 uitleningen in 2019 (een “normaal “ jaar). 33 uitleningen betroffen zicht-partituren, waarvan er 13 hebben geleid tot het lenen van de gehele set.

Op 15 januari 2022 kwamen vertegenwoordigers van de grote orkestbibliotheken voor amateurorkesten in Europa bij elkaar in Zwitserland. Namens de FASO waren aanwezig de penningmeester en de bibliothecaris. Er werd gesproken over een plan om te komen tot een gemakkelijker en meer internationale uitwisseling van bladmuziek binnen Europa. Daarnaast kwam aan bod het digitaliseren van bladmuziek en het spelen van tablets. Over het door de webmaster van de FASO ontwikkelde zoekstelsel naar aanleiding van deze conferentie, kunt u lezen onder het hoofdstuk EOFed.

5. Financiën

De overdracht van het penningmeesterschap halverwege dit jaar heeft geen merkbaar effect gehad op de financiën. Een en ander is goed overgedragen. In de boekhouding leverde dat aanvankelijk nog wel kleine technische probleempjes op, maar die konden worden opgelost. Wat meer is: bij het opstellen van dit jaaroverzicht werd dankbaar gebruik gemaakt van de formats van de voorganger. 2022 is het post-corona jaar, hoewel het virus nog steeds rondsluipert. Veel activiteiten zijn herstart. Maar we zijn, wat betreft concerten, nog niet op het niveau van vóór corona. Gezien de toenemende digitalisering is het maar de vraag of we dat niveau ooit weer zullen bereiken. Er is in 2022 bijna een kwart minder uitgeleend dan begroot, al nam het aantal uitleningen toe naarmate het jaar vorderde. Het aantal leden is nagenoeg gelijk gebleven, maar (waarschijnlijk door een groter aantal participanten (=leden van leden)) het totaal geïnde bedrag aan contributie is met 10% gestegen. Het positieve saldo over 2022 is voor een deel te danken, of moeten we zeggen: te wijten, aan onderuitputting op de posten communicatie en jeugdbeleid/activiteiten. Dat laatste wordt echter ruimschoots goed gemaakt door de geplande activiteiten op dit gebied in 2023 (symposium c.a.). 2022 is daarnaast positief beïnvloed doordat de FASO door de Belastingdienst per 1 juli 2022 als BTW-plichtig is aangemerkt en doordat na die datum geen contributies meer zijn geïnd. Dat er ook BTW over de contributies moet worden geheven zal door de FASO ter gelegenheid van de BTW-aanslag over het eerste kwartaal 2023 worden betwist. Mocht de beslissing daarop negatief uitvallen voor de FASO (en alle orkestverbanden in Nederland), dan zal dat netto een negatief saldo opleveren van ongeveer € 1.000 per jaar. Op de balans ontbreken de fluiten van het FLENS-ensemble. Ultimo 2022 is in goed overleg dat ensemble verzelfstandigd waarbij de instrumenten om niet aan de Stichting Flens zijn overgedragen. In 2022 is het initiatief genomen om als amateurorkesten geld in te zamelen voor herstel van de oorlogsschade aan de muzikale infrastructuur in Oekraïne in het algemeen en het conservatorium in Charkiv in het bijzonder. Het ingezamelde geld wordt door de FASO op een afzonderlijke rekening beheerd. Besteding van het geld valt uiteindelijk onder controle van de Algemene Ledenvergadering. Het positieve saldo over 2022 bedraagt, na verrekening met enkele vlottende schulden en vorderingen ruim € 4.500. Met dit bedrag is het vermogen van de FASO dus toegenomen. Niet dat dat nodig was, want het vrij te besteden vermogen van de FASO bedraagt nog altijd ruim € 90.000 en dat is twee keer de jaaromzet.

De penningmeester legt verantwoording over het gevoerde financiële beleid af in een apart overzicht van de inkomsten en uitgaven.

6. Communicatie met de leden

De communicatie liep langs de inmiddels bekende lijnen : de algemene ledenvergadering, de nieuwsbrieven, bestuursberichten aan de besturen van de lidorkesten, de website, sociale media en veel direct contact tussen bestuursleden en leden.

- Algemene ledenvergadering

Om verschillende redenen was het aantal aanmeldingen voor de algemene ledenvergadering in april 2022 zeer gering. Omdat een belangrijk agendapunt de toekomst van de FASO betrof heeft het bestuur besloten om voor dat onderwerp een extra ledenvergadering in het najaar van 2022 uit te schrijven.

Een aantal agendapunten zoals de benoeming van een nieuwe penningmeester en decharge van het bestuur konden echter niét wachten tot het najaar. Daarom is gebruik gemaakt van een elektronisch antwoordformulier. Een verslag van de uitkomsten is in de tweede helft van april aan de leden gestuurd.

Enkele conclusies waren :

- goedkeuring van de diverse verslagen
- het bestuur is unaniem gedechargeerd over het in 2021 gevoerde beleid
- de meerjarenbegroting 2022-2024 is unaniem goedgekeurd
- Eddy Tulp is unaniem benoemd tot nieuwe penningmeester

De samenstelling van het bestuur blijft een punt van aandacht. Gezocht werd naar kandidaten voor het secretariaat of een algemeen lidmaatschap (met portefeuille jeugdbeleid).

Het bestuur heeft in 2022 regelmatig overleg gevoerd over de toekomst van de FASO met als stelling : *de FASO in zijn huidige vorm is niet levensvatbaar en zal over 10 jaar niet meer als zelfstandige eenheid bestaan.* Al brainstormend ontstond het idee in het voorjaar van 2023 een symposium over dit onderwerp te organiseren. Het symposium komt dan in de plaats van de extra ledenvergadering in het najaar van 2022.

- Website

Onze website was vooral in corona tijden een mooie manier om alle adviezen altijd bij de hand te hebben. Verder van belang voor het gebruikelijke bijhouden van nieuws en documenten.

Co van Winsum had een grote klus aan het updaten van de website in 2021. Afgelopen jaar ging het om het bijhouden van de ontwikkelingen op IT gebied, om de website bij de tijd te houden.

Bijvoorbeeld, de link in de mail om te bevestigen dat orkestgegevens kloppen werkte niet meer naar behoren. Dat kwam doordat Google en Microsoft zelf eerst op links in mails begonnen te klikken om de veiligheid van de link te onderzoeken. Dat leidde ertoe dat orkesten het bericht kregen dat de link al een keer gebruikt en dus niet meer geldig was. De link leidt nu naar een webpagina waar orkesten -na inloggen- hun gegevens kunnen bevestigen dan wel wijzigen.

De FASO is veel dank verschuldigd aan haar webmaster die heel veel werk doet achter de schermen maar zonder wie de website niet zou werken. Ook het uitleensysteem van de bibliotheek, de ledenadministratie, de nieuwsbrieven en andere technische hoogstandjes blijven alleen zo goed werken.

- Nieuwsbrief

Gedurende 2022 bestond de redactie uit de volgende leden: Ninon Vis, Pieter de Oude, Wil Senden (hoofdredacteur) en Geert Vinke (eindredacteur). Het redactionele stukje in de Nieuwsbrief van maart 2022 opende - na de corona periode - als volgt : “Eindelijk mogen we weer - bijna gewoon - aan de slag ! Het redactionele stukje van de vorige Nieuwsbrief (2022-1 van 22 januari) sloten we af met de zin : “We hopen dan weer met een Nieuwsbrief te kunnen komen, boordevol met orkestactiviteiten en zien uw kopij daarvan en daarover graag tegemoet”. Maar zoals met veel activiteiten, die na corona maar moeizaam op gang kwamen, bleef ook deze hoop ijdel en moest er nogmaals flink opgeroepen worden voor meer kopij. Maar uiteindelijk lukte het ons om in de tweede helft van het jaar weer drie ‘normale’ Nieuwsbrieven te laten uitkomen met veel nieuws door en voor de FASO-leden.

Helaas gaf eindredacteur Geert Vinke in december aan te gaan stoppen, zodat we 2023 ingingen met een vacature voor deze post.

- Mailverkeer / Vraagbaak

In 2022 ging nog steeds veel mailverkeer over de invloed van corona. Tot onze vreugde kwamen er ook verzoeken binnen om mee te denken over het oprichten van nieuwe orkesten, het “netjes” betalen van dirigenten (fair pay) en andere zaken waar initiatiefnemers en besturen zich mee bezig moeten houden. Gelukkig zijn er altijd wel goede voorbeelden van FASO-leden die gedeeld kunnen worden met andere FASO-leden. Een aantal wetgevende maatregelen treft ook onze orkesten en het is fijn als daar onderling over geadviseerd kan worden.

Berichten aan de besturen van de lid-orkesten gaan meestal via de zogenaamde bestuursberichten tenzij het berichten aan een deel van de leden betreft.

Communicatie gaat verder via Facebook maar veel orkesten lijken niet heel actief (meer) te zijn via dit kanaal en dan zijn de mogelijkheden beperkt.

7. FASO-speeldag

Onder de enthousiaste en vakkundige leiding van Albert van Eeghen werd op zaterdag 3 september 2022 in de Doopsgezinde Kerk in Bussum de hele dag hard gewerkt aan *Ouverture in C* van Fanny Hensel-Mendelssohn en *Kamarinskaja* van Mikhail Glinka. De vijf eerste violen hadden een hele kluit aan de hoge noten, maar werden ondersteund door zes tweede violen. De vijf altviolen, drie cello's en twee contrabassen speelden hun partij met verve en zorgden voor een mooie strijkersklank. Door de inspanningen van de dirigent en de elf blazers werd het uiteindelijk een mooi geheel. Bovendien wist Albert met zijn prachtige verhalen over de beide componisten en deze composities voor ontspanning te zorgen.

Op 6 spelers na waren de 33 aanwezige deelnemers afkomstig van FASO-lidorkesten uit het hele land: Orkest Toonkunst Bussum, Verenigd Utrechts Symfonie Orkest, Valkenswaard Kamerorkest, Bergens Symfonieorkest, Alkmaars Symfonie Orkest, Flos Campi (Nijmegen), Symfonieorkest Rijnmond, Flevolands Symfonieorkest, Orkestvereniging Amersfoort, Mozart Ensemble (Groningen), Fries Kamerorkest, Oost-Gelders Symfonieorkest, Hanze Orkest Zwolle en Apeldoorns Symfonieorkest. De overige spelers kwamen o.a. via de KNMO zoals de beide hoboïsten en de trompettiste. De trouwe invalslagwerker sleepte weer met zijn instrumentarium.

In de lunchpauze werd Frank Peelen als oud-penningmeester extra in het zonnetje gezet met speech, fotoboek en bloemen vanwege zijn formidabele staat van dienst voor de FASO. Niet alleen als penningmeester maar ook vanwege zijn grote verdiensten in het jeugdbeleid (met o.a. de Brabantse strijkersdagen). Hiermee werd de boodschap van voorzitter Jan Sier nog eens extra duidelijk: de FASO is erg nodig en zeker ook levensvatbaar, maar heeft dringend nieuwe bestuursleden nodig. Zeker als we ieder jaar weer zo'n mooie FASO-Speeldag willen!

De geslaagde slotpresentatie volgde na een korte pauze, die de lange middagrepitatie nodig maakte. Een volgende keer wordt bekeken of de dagindeling wat aanpassing behoeft.

Na diverse dankbetuigingen en de attenties voor dirigent en organisatoren werd er na afloop nog gezellig nagepraat en geborreeld. Ook Albert van Eeghen was erg tevreden over het resultaat, de organisatie en de communicatie.

8. FLENS

Destijds is in verband met een overschot aan fluitisten het FASO Fluitensemble: "FLENS" opgericht. Er bestonden toen meerdere "afdelingen en werkgroepen". FLENS was als enige daar nog van over. Het organiseren van dit soort afdelingen of werkgroepen behoort niet meer tot de kerntaken van de FASO. De vraag was eigenlijk : waarom alle orkesten in Nederland zouden moeten betalen voor het onderhouden van een fluitensemble, hoe leuk en nuttig ook ?

Daarom is dit jaar contact opgenomen met het bestuur van FLENS om met hen afspraken te maken over verzelfstandiging. Ook het bestuur van FLENS zag de relevantie daarvan in.

Er zijn daarom in augustus 2022 de volgende afspraken gemaakt :

- Het huidige bestuur van FLENS richt een zelfstandige rechtspersoon op waarin het fluitensemble kan functioneren
- De FASO zal de fluiten, die formeel eigendom zijn van de FASO, in eigendom overdragen aan de nieuwe rechtspersoon
- De FASO zal ook het volgend jaar (2023) nog een keer de jaarlijkse bijdrage (€ 600) aan de nieuwe rechtspersoon overmaken (ter compensatie van de stichtingskosten).

Per ultimo 2022 was een en ander geregeld. De Vereniging FLENS heeft het licht gezien met een nieuw bestuur en nieuw elan. We wensen FLENS veel succes en we hopen de fluitisten nog vaak in die kleine muzikale wereld tegen te komen !

9. Samenwerking

- KNMO

In de coronatijd, waarin bijna alles digitaal ging en men niet bij elkaar kon gaan zitten, zijn er wat spanningen ontstaan bij de KNMO. De voorzitter heeft een time-out genomen, na jaren hard werken was dat nodig. De bonden binnen de KNMO beraden zich op de toekomst. Hobbels moeten uit de weg geruimd om verder te komen en de neuzen moeten allen één kant op wijzen.

Het doel van alle bonden, waaronder ook de FASO, is dat er een goede oplossing komt voor deze impasse en dat de KNMO dan weer in volle vaart door kan voor de amateur muzikanten van allerlei pluimage.

De voorlichting over corona is onverlet doorgegaan. Het feit dat de FASO lid is van de KNMO bleek daarbij buitengewoon nuttig. De KNMO kon dankzij haar professionele structuur goed adviseren over de te nemen corona maatregelen. De FASO speelde de KNMO adviezen dan weer door aan de FASO lid-orkesten.

Jan Sier, voorzitter van de FASO, maakte deel uit van het algemeen bestuur van de KNMO. Nelleke Geusebroek maakte deel uit van de Generieke Commissie Educatie en Jeugd van de KNMO.

Commissie Educatie en Jeugd (E&J)

Het werk in de commissie Educatie en Jeugd ging verder met het organiseren van een jeugdinspiratiedag voor bestuurders en jeugdleden. Er waren workshops van Merlijn Twaalfhoven en diverse good-practices op het gebied van vernieuwing, over het aantrekken en vooral behouden van jeugdleden.

Verder trad een nieuwe voorzitter aan, Jan Sietse Haarsma. In 2022 is men verder gegaan met de uitbreiding van de commissie zodat alle bonden van de KNMO vertegenwoordigd zullen zijn.

De trend is het loslaten van de interne spanningen tussen bonden en meer nadenken over wat onze verenigingen nodig zouden hebben op een primair niveau, muziekonderwijs, steun van overheid, inzet van leden/ouders. De nieuwe inzet is om te inventariseren wat nodig is voor onze sector, in samenspraak met andere organisaties in Nederland en met spraakmakende mensen in het veld. De vraag is : wat hebben de KNMO leden nodig om weer nieuwe leden te kunnen vinden en binden.

- EOFed

De European Orchestra Federation groeide nog wat verder in 2022 naar 31 leden in 23 verschillende Europese landen en de EOFed heeft nu samenwerking met 4 partnerorganisaties.

Hoogtepunt was het driejaarlijkse Europese Orkesten Festival, vanwege corona uitgesteld naar 2022. Het werd gehouden in de prachtige historische stad Plovdiv, in Bulgarije. Kleiner dan voorgaande festivals maar toch zo'n 400 musici bij elkaar die samen concerteerden, in workshops speelden en de stad verkenden. Het was een prachtig feest. Misschien wel voor het eerst zonder Nederlands orkest in de geschiedenis van dit festival. Vastleggen op deelname was dit keer ook erg moeilijk, eerst corona en toen de oorlog in Oekraïne maakten het heel moeilijk voor orkesten om de reis te organiseren.

Een ander doorlopend project is het internationaal beschikbaar maken van muziek. Met nadruk op bijzondere muziek die niet al via internet te downloaden is. De FASO speelde een belangrijke rol hierin via webmaster Co van Winsum en penningmeester Frank Peelen. Er werd door hen een zoekstelsel ontwikkeld, kortweg ELISE (EOFed Library International Search Engine) waarin gemakkelijk werken gezocht kunnen worden. Aanvragen gaan uitsluitend via de bibliothecaris (voor FASO Piet van den Heuvel) die het gaat vragen bij zijn desbetreffende collega. Aan het eind van 2022 waren werken uit de FASO catalogus en een Noorse catalogus (met wat hulp van Piet van den Heuvel en ondergetekende) vindbaar via ELISE. Volgende catalogi zullen worden "aangehaakt".

Het EOFed bestuur zocht in najaar 2022 persoonlijk contact met alle leden om te horen waar ze mee bezig zijn en om te leren van de leden. Zo worden er in de jaren tussen de festivals door diverse regionale (dwz. regio's binnen Europa) festivals gepland door leden, al of niet organisatorisch ondersteund door de EOFed. De EOFed kan op haar beurt zorgen voor overleg tussen leden (bijv. festival organisaties of voorzitters van federaties).

De EOFed kan goede voorbeelden en nieuws van leden bekend maken aan andere leden. Kanalen hiervoor zijn de website (www.EOFed.org), Facebook (EuropeanOrchestraFederation) en de nieuwsbrief (abonneren kan via de website).

10. Verantwoording

In dit jaarverslag staat in grote lijnen beschreven wat er in 2022 binnen de FASO gebeurd is. Samen met de financiële stukken vormt dit verslag de verantwoording over 2022 over het gevoerde beleid en de resultaten hiervan.

Diverse leden en commissies hebben schriftelijk hun bijdrage geleverd. Hun verantwoording over gevoerd beleid c.q. activiteiten is niet apart als bijlage aan het verslag toegevoegd, maar onder de diverse onderwerpen direct in de tekst verwerkt.

Het jaarverslag van de secretaris en de penningmeester wordt aan de contactpersonen van de leden van de FASO toegezonden. Actuele ontwikkelingen zijn te vinden op onze website.

Tonnie Mols, tweede secretaris FASO

Nelleke Geusebroek, secretaris FASO